

i návrhy na změnu ostatních ustanovení živnostenského řádu a tím se opětně vykoná krůček k reformě živnostenského řádu. Dr. Horka.

Dr. Kamil Krofta: Stará a nová střední Evropa. Praha, Politický klub Čs. Národní demokracie, str. 1300 in 16. — Zplnomocněný ministr a universitní profesor Dr. Kamil Krofta dokumentuje, že není třeba pro činnost tak vysloveně politickou jako je práce ve věcech zahraničních, zanedbávat svůj vlastní obor vědecký. Uvedenou publikaci předvádí nám v českém originále stať, kterou napsal pro kielského profesora B. Harmse do sborníku »Volk und Reich der Deutschen«. Nebylo by třeba autorovi připomínat hned v předmluvě, že určení této staťi kladlo určité meze, protože jistě by nesnesl (ke škodě věci) německý čtenář ostrého leckdy našeho stanoviska a také samozřejmě u autora našeho k tomu se pojilo i obmezení jeho úřední činnosti. Ale Krofta se přes tyto překážky zhostil svého úkolu velmi dobře a tuším, že české vydání jeho staťi bude možná prospěšnější českým čtenářům než německým. Neboť kdybychom i nehodnotili více na jeho práci, než historickou práci, dostačilo by to, protože Krofta nám podává historii stredoevropskou ve zhuštěné formě. Co bych pak zvláště vydvihl, bylo by autorovo stanovisko, že pod pojmem »politiky« v historii nesmíme rozumět pouze politiku v dnešním smyslu slova, nýbrž i momenty hospodářské a k nim se pojící pohnutky náboženské. Třebas že tímto způsobem se mu podařilo obejít úskalí u německých čtenářů, nikterak si proto nezadal ve svém postoji vědeckém. A se stejného stanoviska vykládá jak syntesu, tak i postupnou analysu stredoevropského státu, totiž Rakousko-Uherska. Zvláště je důležité pro cizí čtenáře, že jim ukazuje již v historii zrání příčin, proč k rozkladu konečně došlo a dojíti musilo. Ovšem úlné novum je konečná kapitola, kde se pojednává o desíti letech samostatného života. V ní je mnoho napověděno, co Krofta sám měl příležitost prožít a na čem sám se zúčastnil. Tak poukazují na otázku Rakouska a t. zv. anšlusu, nebo na spor Československa s papežskou stolicí. Komu by tedy nestačil oddíl historický, toho musí uspokojit úplně část z přítomnosti.

Obyčejně se končívají příznivé posudky doporučením knihy čtenáři. Pokládal bych to v tom případě za samozřejmé, ale nemyslím, že by bylo možno se tím spokojiti. Bylo by dobře, kdyby Kroftovi bylo jednou přáno rozvésti celou otázku, zde v této staťi vlastně jen resumovanou, do konce a objasniť ji po všech stránkách. Ča.

Zahraníční politika. Sborník pro studium mezinárodních otázek politických, právních, hospodářských a sociálních. Ročník VIII., číslo 1—12, stran 1552. Nákladem Orbisu; předplatné ročně 80 Kč. — Právě dokončený ročník Zahraníční politiky (1929) přinesl řadu vynikajících studií z pera povolaných odborníků. Ministerstvo zahraničních věcí a redakce může býti spokojeno s časopisem takové úrovně jako je tento. Zahraníční politika ač neobsahuje článků psaných populárně a nemá ani takový úkol, přece dává všem aktuálním problémům objektivní zrcadlo a dobré vodítko těm, které problémy ty zajímají.

Obsáhlejší studie zabývající se mezinárodní politikou jsou tyto: Jos. Chmelař: Menšinový problém ve Společnosti Národů, Jos. M. Kadlec: Kritická období albánské politiky v letech 1925—1928, Dr. K. Kažbunda: Pobyť Dra Ladislava Riegra v cizině r. 1849—1850, Alois Musil: Král Amáňalák, Dr. Fr. Sedláček: Tangerský statut a jeho mezinárodní význam, Dr. Zd. Peška: Historický vývoj mezinárodní ochrany menšinové před válkou. Větší studií národohospodářskou jest studie K. Hudce: Československo a Německo, Ing. Vojtěcha Krbce: Československá přístavní pásma v Hamburku a Štětíně. V právní hlídce jest větší studie Dra B. Kučery: O aplikaci cizozemského práva, Dra Jana Ingera: Kolise našeho a cizozemského zákonodárství o formách uzavření manželství a M. A. Zimmermannova: Svatá Stolica a mezinárodní právo.

Citováním některých obsáhlejších studií není však daleko vyčerpán bohatý obsah minulého ročníku. Dlužno se ještě zmíniti o zahraničních přehledech, t. j. jakýchsi situačních raportech z jednotlivých států a o zvláštních rubrikách ponechaných pro otázky menšinové otázkám míru a odzbrojení, dokumentům, kronice událostí a literatuře. V naší nebohaté literatuře o problémech mezinárodně právních má »Zahraněční politika« čestné místo. Některé v ní obsažené monografie by si zasloužily samostatného otisku pro svou rozsáhlost vyčerpávající celý problém a pro svoji ucelenost.

Takovou monografií jest práce Kučerova, o níž budiž zde referováno:

Dr. Bohumil Kučera: O smírčím řízení v právu mezinárodním. (»Zahraněční Politika«, roč. VIII., str. 74, 183, 319, 442. Stran 53). Autor rozvrhl si tento aktuální problém ve tři kapitoly. V první kapitole nadepsané: »Pojem smírčího řízení a jeho místo v systému práva mezinárodního« uvádí důvody internacionalisty italského Anzilottiho pro roztržení sporů mezi státy na spory právní a politické. Oba druhy sporů jsou vyřizovány dohodou, ať aplikací platného práva (*negozio giuridico*) nebo vytvořením nového práva (*negozio normativo*). Formy těchto dohod podléhají někdy mezinárodním normám a tvoří formální právo mezinárodní. Obsírně pojednává o třech smírčných prostředcích, jimiž měly býti řešeny až do světové války a sice přímé vyjednávání zúčastněných států, 2. spolupůsobení třetích států, při čemž přikloňuje se k názoru Anzilottiho, že netřeba rozlišovati dobré služby (*bons offices*) a zprostředkování (*médiation*), kteréžto stanovisko zaujaly haagské konference, za 3. rozhodčí výrok, který nezprostředkuje narovnání, nýbrž aplikuje právo. Autor omezuje se na institut zprostředkování u něhož znamená přeměnu z institutu politického na instituci právní. O povaze zprostředkování, které jest v podstatě fakultativní, staví proti sobě dva odlišné názory, z nichž jeden zastávaný Heilbornem přiznává právní účinnost toliko výsledku zprostředkování ve formě smlouvy nikoli zprostředkování samému, které považuje za právně bezvýznamné, poněvadž se pohybuje uvnitř obecné sféry svobody. Opačný názor, který zastává internacionalista francouzský Moye, německý Martitz také Anzilotti a nejnověji Schücking jest ten, že zprostředkování jako mezinárodní právní prostředek náleží systematicky nikoli do materiálního nýbrž do formálního práva mezinárodního. Druhé dvě kapitoly nadepsané: »Smírčí řízení až do vzniku Společnosti Národů« a »Smírčí řízení v Paktu a S. na jeho další vývoj« obsahují pečlivý rozbor otázek nadhozených v kapitole první a postupný vývoj přes Pakt o N. až do Locarnských smluv. Zprostředkování autor tu užívá k výkladu typických smluv a v markantních rysech ukazuje těžký vývoj zprostředkování od počátku, kdy bylo fakultativní, bez ústředního orgánu a bez právně normovaného šíření do dneška, kdy stojí tu jakožto instituce obligatorní s ústředním orgánem dosud sice ještě neodpolitizovaným, jak si to přál Bryand s normovaným řízením. (Pakt 6, N.)

Leč ve smlouvách lokarnských šlo se ještě dále. Zde konečně byla realizována ve stálé smírčí komisi (rozhodčí smlouva, s Německem a jinými), myšlenka odpolitizování orgánu zprostředkovacího, který však není ještě všeobecným a ústředním.

Vývoj spěje k uzavření světové smírčí smlouvy, které předzvěstí jest pakt Kelloggův. Autorovi podařilo se dobře obraz těžkého pochodu idee smírčného vyrovnání sporů, která z malých počátků od pařížského kongresu 1856 vykonala tak velký kus cesty přes válečnou katastrofu až k posledním smírčím a rozhodčím smlouvám. S. K.

Dr. Frant. Freudenfeld: Honební zákon pro Čechy. Praha 1930, Státní tiskárna, 8°, stran 135, cena 24.— Kč. K dosti četným, avšak těžko dosažitelným pojednáním o honebním právu, zvláště českém, řadí se tato nová publikace. Je to souhrn předpisů honebně-právních pro Čechy